

POLITYKA SENIORALNA W MIEŚCIE SZCZYTNO

Z danych statystycznych Urzędu Miejskiego w Szczytnie na dzień 31 grudnia 2023 roku w mieście Szczytno zamieszkiwało 21.479 osób (11.462K+10.017M), z tego z wieku po 65 roku życia - 5.708 osób, czyli 3.921K i 1.787M), co stanowi już 26,57% ogółu społeczności lokalnej. Jak wynika z w/w danych miasto Szczytno jest społeczeństwem starzejącym się. Ponadto w mieście rośnie liczba osób, które ze względu na wiek, często połączone z dodatkowymi czynnikami tj. niepełnosprawność, choroby starcze wymagają zwiększonej opieki.

W celu aktywizowania osób starszych od lutego 2019 roku funkcjonuje na terenie miasta Szczytno Klub „Senior+”, którego głównym założeniem jest zapewnienie 20 osobom w wieku poprodukcyjnym możliwości aktywnego spędzania czasu w gronie rówieśników, animowanie życia kulturalnego seniorów oraz stymulowanie uczestników do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym. Szeroka gama zajęć oraz warsztatów dla osób po 60 roku życia w Klubie „Senior+” stała się atrakcyjnym miejscem w mieście bez konieczności ponoszenia opłat przez uczestników. Ze względu na rosnącą liczbę osób starszych na terenie miasta Szczytno oraz fakt, że duża ich część jest samotna, funkcjonowanie takiego typu palcówki jest konieczne ze względu na zapewnienie seniorom możliwości aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym oraz wykorzystanie ich potencjału w działaniach na rzecz innych, tym samym dając im możliwość poczucia się potrzebnymi członkami społeczności lokalnej. To właśnie organizowanie działań wolontarystycznych na seniorów, dzieci i młodzieży czy potrzebujących mieszkańców miasta, pozwala na rozbudzenie kreatywności wśród uczestników zajęć.

Jednym z zadań własnych z zakresu pomocy społecznej jest zapewnienie **usług opiekuńczych** osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych. Przyznane usługi opiekuńcze świadczone są w środowisku podopiecznego. Obejmują one pomoc w zaspokajaniu potrzeb życiowych, podstawowej opieki higienicznej, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Dzięki pracy opiekunek podopiecznym zapewniana jest pomoc w takich czynnościach jak: opieka higieniczna, pomoc przy kąpielach, zmiana bielizny i pieluchomajtek, przeciwdziałanie powstawania odleżyn i odparzeń, pomoc w umawianiu wizyt lekarskich, zaopatrzenie w żywność i leki oraz inne artykuły potrzebne w codziennym życiu, załatwianie różnych spraw urzędowych, pomoc w różnych pracach domowych tj. pranie, sprzątanie, palenie w piecu, przynoszenie opału, sporządzanie ciepłego posiłku, podawanie leków, rozmowy z podopiecznymi, którzy są samotni i pozbawieni kontaktu z otoczeniem. Usługi realizowane są przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczytnie, zapewniając w 2023 roku pomoc 179 mieszkańcom naszego miasta. Od 2019 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczytnie realizuje program „Opieka 75+”, którego celem strategicznym jest poprawa dostępności do usług opiekuńczych dla osób powyżej 75

roku życia, które są osobami samotnymi, samotnie gospodarującymi, a także które pozostają w rodzinie, które z racji wieku i po przebytych ciężkich chorobach, trudniej powracają do zdrowia. W wyniku realizacji programu zapewniono w 2023 roku - 90 osobom wsparcie i pomoc adekwatną do ich potrzeb i możliwości wynikających z wieku. Uczestnictwo w programie zapewnia zwiększenie liczby osób korzystających z usług opiekuńczych ograniczając jednocześnie wydatkowanie środków z budżetu miasta na ten cel.

Bez względu na posiadany dochód, w ramach świadczeń niepieniężnych prowadzone jest w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Szczytnie **poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne i psychologiczne** dla osób i rodzin, które mają trudności w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych i potrzebują wsparcia. Ponadto oferowana jest **praca socjalna** realizowana przez pracowników socjalnych na rzecz poprawy funkcjonowania osób starszych, w tym samotnych celem wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej. W ramach prowadzonej pracy socjalnej pracownicy socjalni udzielają wsparcia seniorom i osobom z niepełnosprawnościami w zakresie: wspólnego spędzania czasu z seniorami, w szczególności samotnie zamieszkującymi (dokonywanie zakupów, rozmowy wspierające, w tym dotyczące bieżących spraw seniorów, utratą bliskich osób, samotnością, chorobą), pomoc w dostarczeniu produktów żywnościowych, np. w ramach pomocy żywnościowej z FEAD, dostarczanie seniorom zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze oraz środki higieny osobistej (koszt zakupionych produktów pokrywa senior), pomoc lub towarzyszenie w zakresie załatwienia spraw urzędowych, przy realizacji recept lub dokonywanie opłat na pocztę, pomoc w nawiązywaniu kontaktu z instytucjami lub urzędami.

Na terenie miasta Szczytno funkcjonuje **Środowiskowy Dom Samopomocy**, który świadczy usługi dla osób, zamieszkujących we własnym środowisku. Osoby te korzystają ze wsparcia w postaci realizacji indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, przygotowując ich jednocześnie do życia w społeczeństwie oraz funkcjonowaniu w środowisku. Obecnie w Środowiskowym Domu Samopomocy w Szczytnie ze wsparcia korzysta 31 osób z terenu miasta Szczytno.

Mieszkańcy miasta korzystają z **usług asystenta osoby niepełnosprawnej oraz opieki wytchnieniowej**. Zadania to wykonuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczytnie. Aktualnie 31 środowisk korzysta z asystenta osoby niepełnosprawnej, a 18 środowisk z opiekuna wytchnieniowego.

Osoby, którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych w miejscu ich zamieszkania i nie są w stanie same funkcjonować we własnym środowisku kierowane są do **domu pomocy społecznej**, gdzie otrzymują całodobowe wsparcie w tej placówce. Z roku na rok przybywa osób, które umieszczane są w DPS-ach. Aktualnie z terenu miasta Szczytno 49 osób przebywa w domach pomocy społecznej dostosowanych do rodzaju schorzenia seniora.

Osobom wymagającym całodobowej opieki i wzmożonej opieki medycznej organizowana jest pomoc w formie umieszczenia w **Zakładzie Opiekuńczo – Leczniczym**.

Oprócz wsparcia usługowo – specjalistycznego MOPS realizuje pieniężne **świadczenia opiekuńcze**. Członkowie rodzin (zstępni), którzy sprawują opiekę nad chorymi niepełnosprawnymi w stopniu znacznym rodzicami i nie podejmują bądź rezygnują z pracy mają możliwość pobierania:

- świadczenia pielęgnacyjnego w wysokości 2.988,00 zł miesięcznie, aktualnie 175 osób korzysta z tego tytułu;
- zasiłku dla opiekuna w wysokości 620,00 zł miesięcznie – aktualnie 3 osoby korzystają.

Do innych materialnych form pomocy należą uzależnione od kryterium dochodowego świadczenia przyznawane na podstawie ustawy o pomocy społecznej – **zasiłek stały i okresowy**. Istotnym materialnym wsparciem jest przyznanie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności w ramach „**Programu posiłki w szkole i w domu**” na lata **2024-2028**. Aktualnie zwiększone kryterium dochodowe do 200% (1.552,00 zł dla osoby samotnej i 1.200,00 zł dla osoby w rodzinie) uprawnia szerszą grupę osób starszych do przyznania tego świadczenia. **Zasiłki celowe** przyznawane są szczególnie na częściowe pokrycie kosztów zakupu żywności, leków czy leczenia.

Najuboższym mieszkańcom miasta Szczytno, w tym seniorom udziela się **pomocy żywnościowej** w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 Podprogram 2023 - paczki żywnościowe do 265% kryterium dochodowego (2.056,40 zł dla samotnie gospodarujących i 1.530,00 zł dla osób w rodzinie).

W związku z rosnącymi kosztami opłat mieszkaniowych, osoby starsze po spełnieniu kryteriów ubiegają się o przyznanie **dotatku mieszkaniowego**, a w 2024 roku mieli możliwość ubiegania się o **dotatek osłonowy**, który miał na celu niwelowanie kosztów energii, gazu i żywności dla mniej zamożnych seniorów naszego miasta.

Na terenie miasta inicjowane i realizowane się działania skierowane na rzecz seniorów. Realizacja działań senioralnych zapewnia mieszkańcom – seniorom miasta możliwość aktywnego udziału w życiu społecznym oraz wsparcie w trudnościach życia codziennego w czasie choroby czy niepełnosprawności. Seniorzy mogą korzystać z oferty spędzania czasu wolnego tj. **oferty sportowej, kulturalnej, edukacyjnej**. Działania te cieszą się dużym zainteresowaniem, będą w dalszym ciągu kontynuowane oraz w miarę możliwości rozszerzane.

Dnia 26 kwietnia 2024 roku złożono projekt pod nazwą: „**Pogodna jesień życia**” w ramach naboru nr FEWM.09.04-IZ.00-001/24 ogłoszonego przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Priorytet 9 Włączenie i integracja EFS+, Działanie 9.4: Usługi społeczne dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu **program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027**. Wnioskodawcą jest Gmina Miejska Szczytno, a realizatorem: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczytnie wspólnie z partnerem: „Fundacją w przyszłość z uśmiechem” ze Szczytna (wyłonioną w ramach otwartego naboru). Powyższy projekt ma na celu integrację i zwiększenie dostępności oraz jakości usług społecznych skierowanych do 40 osób powyżej 60 roku życia (33K+7M) potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu oraz opiekunów sprawujących opiekę nad osobami

wymagającymi wsparcia. Zaproponowano realizację działań poprawiających dostępność usług społecznych oraz wsparcia dziennego dla seniorów. Projekt ma na celu organizację zajęć dla seniorów, z wykorzystaniem narzędzi, aby poprawić ich codzienne funkcjonowanie, a w szczególności w odniesieniu do seniorów niesamodzielnych lub o ograniczonej samodzielności.

Przeprowadzona diagnoza potrzeb i cech każdego seniora pozwoli na opracowanie ścieżki wsparcia seniora. W ramach realizacji projektu w okresie od 1 czerwca 2025 r. do 31 maja 2026 r. zaplanowano następujące zadania: diagnozę uczestnika, zajęcia indywidualne z psychologiem, wsparcie asystenta osoby starszej, poprawę aktywności fizycznej (zajęcia z trenerem zajęć aktywności fizycznej), zajęcia aktywizujące poza miejscem zamieszkania (w tym wyjazdowe do kina, teatru, na basen), zajęcia „Senior w domu” (zajęcia animacyjne, warsztaty tematyczne, np. z rękodzieła, plastyczne, artystyczne, techniczne, kulinarne), pracę socjalną (wsparcie pracowników socjalnych) oraz opiekę wytchnieniową (zapewnienie opieki wytchnieniowej dla opiekuna sprawującego bezpośrednią opiekę nad osobą starszą z niepełnosprawnościami). Wartość projektu wynosi: 858.350,75 zł, w tym dofinansowanie 815.350,75 zł. Wkład własny w wysokości 5% kosztów projektu stanowią wypłaty zasiłków celowych dla uczestników projektu w łącznej kwocie 43.000,00 zł, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, które udzielane są w ramach bieżącej pracy MOPS w Szczytnie.

DYREKTOR
MIEJSKIEGO OŚRODKA
Pomocy Społecznej w Szczytnie
mgr Hanna Bojarska

NACZELNIK
Wydziału Edukacji, Zdrowia
i Opieki Społecznej
Jacek Walaszczyk